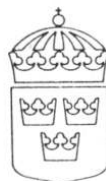

Riksdagens protokoll

1990/91:90

Protokoll
1990/91:90

Tisdagen den 9 april

Kl. 14.30–16.04

1 § Anmälan om kompletteringsval till trafikutskottet och jordbruksutskottet

Remissdebatt

Talmannen meddelade att miljöpartiet de grönas riksdagsgrupp hade anmält Hans Lindforss som suppleant i trafik- och jordbruksutskotten under Roy Ottossons ledighet.

Talmannen förklarade utsedd till

suppleant i trafikutskottet

Hans Lindforss (mp)

suppleant i jordbruksutskottet

Hans Lindforss (mp)

2 § Ledighet

Talmannen meddelade att *Hans Leghammar* (mp) ansökt om föräldraleddighet under tiden den 15 maj – den 15 juni 1991.

Kammaren biföll denna ansökan.

Talmannen anmälde att *Eva Bengtsson* (mp) skulle tjänstgöra som ersättare för Hans Leghammar.

3 § Remissdebatt

Föredrogs proposition 1990/91:149 Radio- och TV-frågor.

Anf. 1 TALMANNEN:

Vid bedömningen av hur denna proposition skall remitteras har jag tagit del av synpunkter från presidierna i konstitutionsutskottet och kulturutskottet. Då de båda berörda utskotten inte har kunnat enas om en delning av propositionen, har jag funnit att huvudregeln i 4 kap. 7 § riksdagsordningen

bör tillämpas, dvs. att propositionen i sin helhet bör hänvisas till ett enda utskott. Jag har därvid kommit fram till att övervägande skäl talar för att konstitutionsutskottet är det utskott som bör ta emot remissen.

Under gårdagens överläggning yrkade Kaj Nilsson att beredningen av proposition 149 skall delas mellan konstitutionsutskottet och kulturutskottet.

Anf. 2 INGRID SUNDBERG (m):

Herr talman! Jag beklagar att frågan om remittering av proposition 1990/91:149 har blivit kontroversiell. Så hade inte blivit fallet om propositionen hade delats mellan konstitutionsutskottet och kulturutskottet och om de olika punkterna i hemställan hade behandlats i de utskott där de hör hemma.

Kulturutskottet har enligt riksdagsordningen att behandla sådana radio- och TV-frågor som inte behandlas av konstitutionsutskottet. I realiteten har detta ända från början inneburit att frågor som rör avtalet mellan staten och Sveriges Radio liksom mottagaravgifterna behandlats i kulturutskottet. Frågor av konstitutionell art och sådana som berör yttrandefriheten har av naturliga skäl alltid legat inom konstitutionsutskottets verksamhetsområde.

Proposition 149 innehåller i princip tre huvudkomponenter, dels en rad förslag som avser upprättandet av en tredje markbunden, reklamfinansierad TV-kanal och ett antal lagförslag som har samband därmed, dels frågor om Sveriges Radios resurser, dels frågor om riktlinjer för ett nytt avtal mellan staten och Sveriges Radio-bolagen.

Inom kulturutskottet har under alla år behandlats t.ex. regeringens förslag till medelsanvisning för Sveriges Radio-koncernens verksamhet och televerkets verksamhet samt radionämndens verksamhet.

Kulturutskottets behandling har också gällt övergripande frågor om programverksamheten. Kulturutskottet har redan behandlat åtskilliga motioner som har berört frågor som avser eller har nära samband med förberedelserna till den nya avtalsperiod som skall påbörjas.

Resursfördelningen mellan de båda TV-kanalerna, liksom Utbildningsradions och Lokalradions verksamhet, ligger inom kulturutskottets verksamhetsområde.

Eftersom regeringen och beredningen valt att inte föreslå reklam i Sveriges Television finns det inte skäl att behandla Sveriges Radio-frågorna på annat sätt än hitintills.

Då det gäller riktlinjerna för den kommande avtalsperioden är det orimligt att dessa frågor skall fastställas av konstitutionsutskottet som inte annars handlägger sådana frågor. Kulturutskottet skulle alltså senare få pröva de konkreta förslagen sedan konstitutionsutskottet behandlat riktlinjerna.

Detta utgör i hög grad ett särskilt skäl för att propositionen skall delas mellan de två utskotten. Risk finns annars att konstitutionsutskottet, den dag det läggs fram en proposition om framtiden inom de andra utskottens fackområden, under förespeglning att särskilda skäl för delning av propositionen inte föreligger själv behandlar alla ärenden.

Konstitutionsutskottets vice ordförande har till mig sagt att man inte alls skall lägga sig i vad kulturutskottet anför i sitt kommande yttrande. Nej, det är förståeligt eftersom frågorna alltid handlagts av kulturutskottet som har sakkunskap i frågorna.

Om å andra sidan – som följer av syftet med reglerna i riksdagsordningen om behandlingstvång för utskott i fråga om ett till utskottet remitterat ärende – konstitutionsutskottet avser att självständigt bereda Sveriges Radio-frågorna är det uppenbart att det tidsutrymme som står till förfogande är så knappt att tid inte torde finnas för det utförliga utfrågningsförfarande med Sveriges Radio-chefer och andra berörda som kulturutskottet normalt genomför varje år.

Herr talman! Jag började med att beklaga att meningsskiljaktigheten uppstått. Jag förutsätter att riksdagens alla ledamöter delar uppfattningen att propositionen skall behandlas seriöst och noggrant. Jag förutsätter också att ledamöterna har intresse av att de ärenden som enligt riksdagsordningen åvilar kulturutskottet också skall behandlas i detta vårt utskott. Det gäller hemställan i punkterna 2, 20 och 22–26 och de motioner som väckts med anledning av dessa punkter.

Jag yrkar, herr talman, att dessa punkter remitteras till kulturutskottet.

I detta anförande instämde Åke Gustavsson (s), Stina Gustavsson (c), Lola Björkquist (fp), Lars Ahlmark (m), Lars Ahlström (m), Kaj Nilsson (mp), Berit Oscarsson (s), Ingegerd Sahlström (s), Lars Ernestam (fp) och Karin Falkmer (m).

Anf. 3 KAJ NILSSON (mp):

Herr talman! Ärade ledamöter! Regeringens proposition 1990/91:149 om radio- och TV-frågor ligger nu på riksdagens bord som ett mediepaket och blev i går bordlagt för första gången inför remitteringen. Det har förutskickats att hela propositionen skulle remitteras till konstitutionsutskottet, vilket har bekräftats av talmannen i dag.

Jag yrkade i går på att ämnesområden som brukar behandlas av kulturutskottet – t.ex. TV-avgiften, avtalen mellan staten och Sverige Radio-koncernen, i detta fall en förlängning, den avgiftsfinansierade verksamheten inom Sveriges Radio-koncernen, radionämndens verksamhet, televerkets investeringar och driftskostnader – även den här gången skall tas upp i kulturutskottet.

Varför skulle Sveriges Radios resurser och riktlinjer för dess framtida verksamhet inte som vanligt hanteras av kulturutskottet? Det enda som är speciellt den här gången är beslutet om etableringen av en markbunden reklam-TV-kanal. Med andra ord kommer Sveriges Radio att få verka i en ytterligare förändrad mediemiljö. Även sedan alla nya satellitkanaler sedan några år sköljer över oss, har kulturutskottet haft förtroendet att hantera Sveriges Radio-frågorna. Jag kan därför inte förstå varför utskottet inte också i fortsättningen skulle kunna få detta förtroende bara därför att det skall etableras ytterligare en kanal, låt vara markbunden. De avsnitt som gäller denna nya kanal skall givetvis gå till konstitutionsutskottet, som i fullt samförstånd med kulturutskottet sedan länge har behandlat reklamfrågor i etermedia.

Det framstår som alltmer uppenbart att det vid behandlingen i riksdagen kommer att finnas anledning att något djupare penetrera vissa frågor än vad

den beredning som förberett propositionen har haft tid till. Detta gäller exempelvis frågan om samordningen mellan Riksradien och Lokalradien.

Herr talman! I 4 kap. riksdagsordningen, Ärendenas beredning, tilläggsbestämmelserna 4.6.1 och 4.6.10 redogörs för de båda utskottens verksamhetsområden.

I tillägsbestämmelse 4.6.10 står det:

”Kulturutskottet skall bereda ärenden som rör allmänna kultur- och bildningsändamål, ungdomsverksamhet, internationellt kulturellt samarbete samt idrotts- och friluftsverksamhet. Det skall även bereda kyrkofrågor och ärenden om radio och television i den mån de icke tillhör konstitutionsutskottet beredning.”

Med stöd härav får jag, herr talman, därför återupprepa mitt yrkande från i går. Jag yrkar att följande punkter i propositionens hemställan bör behandlas av kulturutskottet: punkterna 2, 20, 22, 23–26.

Punkt 2 avser förslag till lag om ändring i lagen (1989:41) om TV-avgift.

Punkt 20 avser en förlängning av avtalen mellan staten och företagen inom Sveriges Radio-koncernen med 6 månader till utgången av år 1992.

Punkt 22 avser riktlinjer inför beslut om ett nytt avtal mellan staten och Sveriges Radio-företagen.

Punkt 23 avser förslag till medelsberäkning för den avgiftsfinansierade verksamheten inom Sveriges Radio-koncernen.

Punkt 24 avser förslag till medelsberäkning för radionämndens verksamhet.

Punkt 25 avser förslag till medelsberäkning för televerkets investerings- och driftskostnader.

Punkt 26, slutligen, avser förslag till bemyndigande för regeringen att omfördela medel anvisade för televerkets investerings- och driftskostnader avseende år 1992.

Anf. 4 OLLE SVENSSON (s):

Herr talman! I likhet med Ingrid Sundberg beklagar jag att vi mot sedvänjan i denna kammare nu hamnat i en procedurdebatt av detta slag.

Talmannen har ändå i förväg tagit del av konstitutionsutskottets och kulturutskottets synpunkter och sedan fattat sitt beslut. Jag anser då att det skall finnas mycket starka skäl för att frånga talmannens uppfattning. Jag ber att få yrka bifall till talmannens förslag att propositionen i sin helhet skall hänvisas till konstitutionsutskottet.

En proposition med tillhörande motioner skall hänvisas till ett utskott. Enligt 4 kap. 7 § riksdagsordningen får andra propositioner än budgetpropositionen delas endast om särskilda skäl föranleder det.

Riksdagen har varit restriktiv vid sin bedömning av vad som är särskilda skäl. Endast i undantagsfall som när det gällde forskningspropositionen – som berörde ett stort antal utskotts beredningsområden och som omfattade anslagsposter – har man delat propositionerna.

Den normala ordningen är att en proposition remitteras till det utskott som har huvudansvaret för ärendet och att det utskottet i förekommande fall inhämtar yttranden från andra berörda utskott. Denna princip har tidigare vid en rad tillfällen hävdats av företrädare för kulturutskottet.

Senast förra våren gällde detta i fråga om åtgärder mot videovåld, då ärendet i sin helhet hänvisades till kulturutskottet, och vi i konstitutionsutskottet yttrade oss.

I det här fallet tycks alla vara överens om att eftersom propositionen innehåller omfattande förslag till lagstiftning på det yttrandefrihetsrättsliga området, är det konstitutionsutskottet som skall ha ärendet, om propositionen inte skall delas.

Ett särskilt viktigt spörsmål i detta ärende är frågan om det grundlagsenliga i systemet med avtal mellan staten och programföretagen.

Lagrådet har nämligen vid granskningen av de lagförslag som ligger till grund för propositionen ifrågasatt om den nuvarande avtalsregleringen kan vara förenlig med regeringsformen och den nya yttrandefrihetsgrundlagen, som vi just nu bereder i konstitutionsutskottet. Några särskilda skäl för att dela propositionen föreligger enligt vår åsikt inte. Tvärtom finns det starka skäl att hålla propositionen samlad.

För det första: Propositionen är ett paket som har arbetats fram av en parlamentarisk beredning.

För det andra: Frågorna som rör Sveriges Radio är helt avhängiga av vilken ställning som tas till propositionen i övrigt.

För det tredje: I motionerna kommer frågorna med all sannolikhet att på motsvarande sätt tas upp i ett sammanhang.

För det fjärde: Det kommer att bli svårt att separera delar av motionerna och säga vilken del som skall gå till ett visst utskott. Självfallet skall kulturutskottet beredas tillfälle att yttra sig i de frågor som tillhör utskottets beredningsområde. Därmed garanteras att kulturutskottet, liksom tidigare, får det avgörande ordet i de delar av ärendet som gäller Sveriges Radio.

Anf. 5 INGRID SUNDBERG (m) replik:

Herr talman! Jag skall fatta mig kort.

Man skiljer mellan särskilda skäl och synnerliga skäl. Synnerliga skäl är allvarliga skäl. Särskilda skäl i juridisk mening har vi alla kommit i kontakt med under riksdagsarbetet.

Olle Svensson påstår att det här icke föreligger särskilda skäl. Min fråga till honom blir: I vilket fall skulle det vara berättigat att i en proposition om radio och TV hänvisa vissa hemställanpunkter till kulturutskottet? Det är en fråga som jag önskar ställa.

Jag sade tidigare att propositionen består av tre olika delar. En del rör Sveriges Radios verksamhet. Denna skall enligt riksdagsordningen, som jag ser saken, behandlas av kulturutskottet. Jag anser att detta är ett särskilt skäl och att behandlingen av den anledningen bör ske i vårt utskott. Självfallet känner jag till den möjlighet till yttrande mellan utskott som Olle Svensson redogjorde för. Men jag vill erinra om att delning av propositioner inte är helt ovanlig. Det förekommer säkert ungefär en gång om året.

Till sist: Jag har all respekt för talmannen och talmansfunktionen, men som ledamot av denna riksdag och som ordförande i kulturutskottet har jag också rätt att ha en annan uppfattning än den talmannen har.

Anf. 6 ANDERS BJÖRCK (m):

Herr talman! Jag hade inte tänkt delta i debatten, eftersom jag helt instämmer i det anförande som konstitutionsutskottets ordförande Olle Svensson just höll, men ordföranden i kulturutskottet apostroferade mig och därför vill jag gärna säga några ord.

Det finns naturligtvis i alla ärenden av den här typen skäl för och emot vart man skall remittera, om delning skall ske eller ej. Vi har i de båda utskotten fått möjlighet att delge talmannen och hans medarbetare våra synpunkter på hur den här beredningen skall ske. Därefter har talmannen fattat sitt beslut om förslag till kammaren. Skulle vi i fortsättningen börja ifrågasätta remittering av den här typen, kan jag försäkra att det skulle bli en helt annan arbetssituation i kammaren. I stor utsträckning skulle vi tvingas till prestige- och procedurstrider, vilket jag betraktar som mycket, mycket olyckligt.

Herr talman! För en tid sedan behandlade riksdagen videovårdslagen. Det var en lagstiftning som innehöll klara yttrandefrihetsproblem. Många tyckte att det hade varit naturligt att en proposition av det slaget i sin helhet hade behandlats i konstitutionsutskottet. Vi framförde våra synpunkter. Propositionen hade redan remitterats. Men kulturutskottet höll benhårt på att det var kulturutskottet som skulle behandla saken, trots att det hade varit mycket enkelt att följa grundlagen, som säger att frågor rörande bl.a. yttrandefrihet samt radio och television skall handläggas i just konstitutionsutskottet. Vi ville inte göra sak av det hela, eftersom vi tyckte att det var barnsligt att driva frågan vidare. Vi tyckte att det var löjligt att göra det till en prestigefråga. Därför böjde vi oss och kulturutskottet fick behandla frågan.

Nu har kulturutskottet uppenbarligen känt sig trampat på tårna och vill ta en strid i kammaren om vart propositionen skall remitteras. Men, herr talman, det gäller ju inte bara remittering av propositionen. Det gäller också de motioner som kan komma. Skall också motionerna delas och i så fall på vilket sätt? Skall vi de närmaste veckorna under löpande motionstid i denna kammare diskutera vart varje motion skall remitteras? Detta skulle nämligen bli följderna om vi skulle bifalla det yrkande som Kaj Nilsson har lagt fram. Jag anser det vara självklart att kulturutskottet skall yttra sig, om vi följer talmannens förslag. Kulturutskottets ställningstagande blir naturligtvis avgörande när det gäller de delar som kulturutskottet uppfattar hör till kulturutskottets område. Men den här propositionen handlar inte om Sveriges Radios organisation. Nästa vår kommer det en särskild propositionen om den saken. Då bör naturligtvis frågan om remittering tas upp på nytt. Huvuddelen här är ju etablerandet av en ny tredje kanal med den nya koncessionslagstiftningen och de problem som finns på detta område – och det är inte så litet. Det är en huvudfråga i propositionen. Resten skjuts till nästa år.

Mot denna bakgrund vill jag yrka bifall till talmannens förslag.

Anf. 7 ÅKE GUSTAVSSON (s):

Herr talman! Eftersom nu konstitutionsutskottets hela presidium har varit uppe i denna fråga kan det väl finnas skäl för mig att göra ett par kommentarer.

Till att börja med vill jag yrka bifall till det yrkande som Kaj Nilsson och Ingrid Sundberg har lagt fram i denna fråga.

Vid de tillfällen som frågan om radio och TV har behandlats tidigare inför ett nytt avtal, vilket det också gäller i detta sammanhang, har det varit självklart att kulturutskottet skulle behandla saken. Det gällde inför den nya perioden från 1978, och det gällde 1986. Som framhållits tidigare framgår det också klart av riksdagsordningen. Nu sägs det att det kan finnas frågor som tillhör konstitutionsutskottets ansvarsområde. Delar av propositionen tillhör detta område. Därför bör också delar av propositionen remitteras till konstitutionsutskottet, liksom andra delar bör remitteras till kulturutskottet. I tilläggsbestämmelsen i riksdagsordningen – det är ju den som vi diskuterar – sägs att konstitutionsutskottet skall bereda ärenden om lagstiftning om radio, television och film, liksom andra ärenden som angår yttrandefrihet, opinionsbildning, religionsfrihet samt övriga ärenden som berör riksdag och riksdagens ombudsman, osv. Det har klart framgått att till kulturutskottets ansvarsområde hör beredning av ärenden om Sveriges Radio och television.

För mig är frågan ganska självklar: den bör alltså i de delar som det här gäller beredas av kulturutskottet.

Det har hänvisats till tidigare propositioner. Beträffande videovåldsprpositionen säger man från konstitutionsutskottets sida att man inte ville göra sak av det hela utan ansåg det vara självklart att kulturutskottet skulle ha propositionen. Så förhöll det sig faktiskt inte. Det blev en stor diskussion i frågan. Sedan hamnade den på kulturutskottets bord.

Till slut måste jag, herr talman, säga att jag inte kan bli fri från känslan att det från konstitutionsutskottets sida finns en strävan till imperiebyggande, en strävan som har kommit till uttryck i den här diskussionen. Trots att man själv klagat över att arbetsbördan är stor vill man ta hand om frågan. Rimligen borde man vara mycket tveksam till om det är lämpligt att den läggs på konstitutionsutskottets bord. Möjligen kan man mot bakgrund av dagens debatt göra den filosofiska reflexionen att det är mer än motiverat att det görs en översyn av ärendefördelningen mellan utskotten.

Jag ber med detta, herr talman, att med instämmande i vad Ingrid Sundberg sade få yrka bifall till Kaj Nilssons yrkande.

Anf. 8 KAJ NILSSON (mp):

Herr talman! Jag måste betona att jag inte alls har varit ute efter att skapa rivalitet mellan utskotten eller att föra en strid för dess egen skull. Avsikten har endast varit att det som tidigare skulle bli en uppdelning med hänsyn till utskottens sak- och kompetensområden. Det är en ordning som är inarbetad sedan lång tid tillbaka. Enligt min mening borde detta kunna uppfattas som ett modest krav. Detta var min utgångspunkt. Naturligtvis har jag tagit intryck av debatten. Men jag kan inte anse att etableringen av en ny markbunden reklamkanal, lika litet som de tidigare uppdykande satelliterna, ger anledning att ändra på de olika sakområdena för utskotten. Jag tycker inte att det har skett någon förändring, utan man kunde mycket väl tillämpa den ordning som har rått. För övrigt har jag föreslagit att man när det gäller propositionens punkt 21, som gäller sponsring, i tveksamma fall skulle kunna gå

över till konstitutionsutskottet, trots att saken annars bereds av kulturutskottet.

Svar på frågor

Överläggningen var härmed avslutad.

Talmannens förslag att propositionen i sin helhet skulle hänvisas till konstitutionsutskottet – som ställdes mot det av Kaj Nilsson framställda yrkandet om att yrkandena 2, 20, 22 samt 23–26 skulle hänvisas till kulturutskottet och propositionen i övrigt till konstitutionsutskottet – bifölls med acklamation.

4 § Svar på fråga 1990/91:503 om Lekeberg

Anf. 9 Civilminister BENGT K Å JOHANSSON (s):

Herr talman! Lars Ernestam har frågat mig vilka åtgärder jag tänker vidta för att befolkningen i Lekeberg skall få den kommunala självständighet de eftersträvar.

Regeringen har diskuterat frågan om att bryta ut Lekebergs kommundel från Örebro kommun till en egen kommun. En framställning om detta har nyligen kommit in till civildepartementet.

Regeringen har gjort bedömningen att det inte finns sådana synnerliga skäl som lagen kräver för att fatta ett beslut om indelningsändring senare än ett år före ett ikraftträdande, som alltid måste ske vid årsskiftet efter allmänna val. Ärendet tas därför inte upp till beslut nu.

Lekebergs kommundel har en svag egen ekonomisk bärkraft. Å andra sidan finns det en stark opinion för en kommundelning. Inom ramen för det länsförnyelseprojektet som bedrivs i Örebro län får det nu ankomma på ledningen för projektet att diskutera olika lösningar för Lekebergs utveckling, inkl. de ekonomiska frågorna.

Anf. 10 LARS ERNESTAM (fp):

Herr talman! För mer än 20 år sedan var jag som kommunalkamrer tillsammans med en delegation från dåvarande Lekebergs kommun i kanslihuset för uppvaktning hos statsrådet Rune Johansson. Vi vädjade till regeringen att kommunen inte skulle tvingas in i den planerade storkommunen Örebro. Vi möttes då av kalla handen. Örebro behöver jungfruliga områden, blev svaret. Den väl fungerande kommunen drevs in i storkommunen. Jag minns den stora besvikelse jag kände då. De andra kommunrepresentanterna gjorde det också.

Herr talman! Nu är vi tillbaka till 60-talet. Ett förslag till kommundelning har tagits fram. En folkomröstning har gett resultatet att en överväldigande del av kommuninvånarna vill bli självständiga igen. Örebro kommun, inkl. socialdemokraterna där, säger ja. Länsstyrelsen och kammarkollegiet säger ja. Men civilministern vill inte ställa upp. Regeringen vill, som på 60-talet,

uppfifrån bestämma och låta kollektivismen råda. Skälen sägs vara att inga synnerliga skäl föreligger och att kommunen blir ekonomiskt svag.

Kan det finnas mer synnerliga skäl än att uppfylla vad en överväldigande majoritet av befolkningen i området vill? Vilka kriterier ser civilministern som synnerliga? Finns det inte många fler kommuner som har en skattekraft liknande den som denna kommun kommer att få? Såvitt jag vet finns det 40 kommuner som har svagare skattekraft än den Lekeberg skulle få. Tänker regeringen förändra skatteutjämningsbidraget?

Prot. 1990/91:90
9 april 1991

Svar på frågor

Anf. 11 Civilminister BENGT K Å JOHANSSON (s):

Herr talman! Lars Ernestam blandar ihop sakfrågan med tidpunkten för när en sådan hantering skall ske. Enligt lagen skall ett sådant ärende avgöras senast vid årsskiftet före ett allmänt val. Jag tycker att det är rimligt att man har den framförhållningen.

Den här frågan väcktes ganska sent. Därför har det inte varit möjligt att utreda frågan i sådan tid att det har gått att genomföra denna förändring. Då krävs det, Lars Ernestam, synnerliga skäl för att man skall fatta ett beslut vid en sådan tidpunkt. Jag tycker inte att det finns sådana synnerliga skäl. Några exempel ur lagstiftningen har räknats upp. Jag tycker inte att de föreligger i den här situationen. Därför tycker jag att man skall hänskjuta frågan till den förnyelsegrupp som finns i Örebro län.

Det är inte fråga om att göra jämförelser med 60-talet när man var tvungen att hitta nya former för indelningen av kommunerna. I Örebro län finns det ett ganska långtgående arbete med kommundelsnämnder som har påverkat diskussionen. Det är inte detsamma som att man skall vidta extraordinära åtgärder för att företa en delning.

Anf. 12 LARS ERNESTAM (fp):

Herr talman! Jag ställde frågan om vad civilministern menar med synnerliga skäl. Han hänvisar till lagstiftningen. Det skulle vara intressant att få något exempel på vad civilministern anser vara synnerliga skäl. Anser han inte att befolkningens önskemål är synnerliga skäl?

Jag skulle också vilja ha svar på frågan om skatteutjämningsbidraget, eftersom civilministern har använt det i diskussionen.

Varför bromsar inte civilministern den stora apparat som har satts i gång i kommunen? Människor har engagerat sig och ställt upp. Det hade gått att sända ut signaler att civilministern inte ställer upp på detta. Då hade det arbetet stoppats. Jag vill ha svar på frågorna.

Anf. 13 Civilminister BENGT K Å JOHANSSON (s):

Herr talman! Lars Ernestam blandar fortfarande ihop frågorna. Synnerliga skäl gäller frågan om när beslutet skall fattas. För att ett beslut skall fattas så sent in på det år som det skall genomföras, krävs det synnerliga skäl.

Jag förutsätter att när en delning vidtas görs det när befolkningen är med på det. Det skall föreligga en majoritet i alla fall. Men här gäller det tidpunkten, dvs. hur sent in på året som beslutet skall fattas. Enligt lagen skall inte ett beslut fattas senare än årsskiftet, om det inte finns synnerliga skäl. Jag

menar att det inte föreligger. Det skall enligt min mening finnas en opinion för en delning.

Vidare har vi den ekonomiska grunden. Det är inte en önskvärd situation att ha ett antal kommuner med en svag skattekraft. Vi har tvingats till en sådan indelning i alla fall. Det gäller framför allt Norrlandskommuner. Men det är inte en önskvärd situation att bryta ut kommundelar med motive-ringen: Visserligen får de en svag ekonomisk ställning och blir beroende av skatteutjämningsbidraget, men vi gör det i alla fall.

Vidare har vi den tredje frågan om varför jag inte har bromsat. Jag förstår inte frågan, Lars Ernestam. Menar Lars Ernestam att jag skulle ha gett di- rektiv till kammarkollegiet att inte fullgöra sin uppgift att utreda frågan?

Anf. 14 LARS ERNESTAM (fp):

Herr talman! Jag kommer tillbaka till frågan som jag har ställt två gånger om synnerliga skäl. Jag har inte fått något svar på vad civilministern kan anse vara synnerliga skäl. Finns det något starkare synnerligt skäl än att en folk- omröstning har genomförts i laga ordning, utredning har gjorts i laga ord- ning, allt är klart och förberett för en delning? Kan det finnas mer synnerliga skäl än det har funnits i det här fallet?

Jag vill inte gå ifrån debatten utan att ha fått klart för mig denna sak. I Örebro län fick man inte svar på frågan när civilministern var där.

Vad anser civilministern vara synnerliga skäl?

Anf. 15 Civilminister BENGT K Å JOHANSSON (s):

Herr talman! Jag är ledsn om min pedagogiska förmåga inte kan hjälpa i det här fallet.

Jag har klarat ut med Lars Ernestam att jag menar att för att företa en delning bör det alltid finnas en opinion för något sådant, dvs. att befolk- ningen är med på det. Synnerliga skäl spelar in vid frågan om när en delning skall äga rum, dvs. hur sent på året. Det skall vara extraordinära situationer, något alldeles särskilt skall ha inträffat, för att kunna fatta ett beslut så sent som i april månad det året som det skall vara val till de nya kommunerna. Det föreligger inte i det här fallet.

Frågan finns kvar huruvida Örebro kommun skall delas på det sättet. Jag menar att de synnerliga skälen för att göra det vid en tidpunkt i april finns inte.

Anf. 16 LARS ERNESTAM (fp):

Herr talman! Det är tydligen enbart formalia som ligger bakom civilminis- terns ställningstagande. Jag beklagar det djupt. Det har skapat stor oro, och många människors engagemang har gått förlorat.

Vi har alltid talat i riksdagen i sådana sammanhang om att det är viktigt att skapa engagemang hos människorna i politiskt arbete. Här har man lyck- ats med det. Alla har ställt upp efter folkomröstningen, och allt är klart. Det finns inga formella hinder för att bifalla denna fråga. Visserligen har civilmi- nistern i Örebro län hotat med det mäktiga konstitutionsutskottet – vi debat- terade nyss en annan fråga när det gäller konstitutionsutskottet.

Men detta visar att civilministern har satt sig på människorna i Lekebergs kommun. Det tycker jag är beklagligt.

Prot. 1990/91:90
9 april 1991

Anf. 17 Civilminister BENGT K Å JOHANSSON (s):

Herr talman! Jag förnekar absolut att jag har gjort det. Jag har fattat ett beslut efter de förutsättningar som finns i lagen, och det skall jag göra.

Anf. 18 LARS ERNESTAM (fp):

Herr talman! Vi kan fortsätta denna debatt hur länge som helst. Jag hade hoppats att civilministern i dag skulle ge mig beskedet: Nu har jag tänkt på den här frågan, jag förstår att jag har tänkt mycket på formalia, men nu vet jag att det finns en färdig utredning bakom, det här är människornas önskemål. Vi skall ändra oss.

Men detta är tydligen inte fallet. Människorna får leva med att civilministern uppifrån har satt sig på dem. Jag beklagar att jag måste säga detta så hårt som jag gör nu. Det hade inte behövt bli så. Kammarkollegiet har ju sagt sitt. Länsstyrelsen har sagt sitt. Alla har sagt sitt. Den enda som har sagt nej är civilministern.

Överläggningen var härmed avslutad.

5 § Svar på fråga 1990/91:483 om avreglering av den inrikes luftfarten

Anf. 19 Kommunikationsminister GEORG ANDERSSON (s):

Herr talman! Görel Bohlin har frågat mig vad som är skälet till regeringens försiktighet vad gäller avreglering av den inrikes luftfarten.

Låt mig först få konstatera att de nya riktlinjer för inrikes flygtrafik som regeringen föreslagit riksdagen i propositionen Näringspolitik för tillväxt innebär en klar markering av behovet av och fördelarna med ökad konkurrens för inrikesflyget i Sverige. Mer avreglerade marknadsformer leder till effektiviseringsvinster inom branschen och därmed till fördelar för konsumenter och näringsliv. Denna regeringens slutsats ansluter helt till vad konkurrenskommittén kommit fram till. Någon tvekan om inriktningen av regeringens politik på området bör således inte finnas.

Regeringen har föreslagit en etappvis avreglering. Detta gjorde även konkurrenskommittén, vars förslag till första avregleringssteg som frågeställaren säkert känner till endast avsåg konkurrens på de 8–10 mest trafikerade linjerna med mer än 300 000 årspassagerare. Däremot har vårt förslag till parallella koncessioner öppnat för konkurrens på hela primärnätet.

Vi har i propositionen pekat på två förhållanden som är viktiga för en konkurrens på lika villkor. Det krävs ytterligare bankapacitet på Arlanda för att möjliggöra ytterligare starter och landningar under högttrafiktid. Det andra förhållandet gäller den olönsamma men regionalpolitiskt viktiga trafiken i inre Norrland. Konkurrensutredningen har föreslagit att sådan trafik upphandlas genom anbudsförfarande. Vi nämner också detta i propositionen. Det måste emellertid finnas principer för en sådan upphandling. Här hade

kommittén inte något eget förslag. Jag är för egen del angelägen om att under alla förhållanden kunna garantera en väl utvecklad regional flygtrafik i hela landet.

Görel Bohlin tar i sin fråga upp den överenskommelse som nyligen träffades mellan Sverige, Norge och EG och som innebär att vi i luftfartssammanhang får gemensamma regler. Det bör noteras att detta avtal har tillkommit genom att Sverige och Norge målmedvetet själva har drivit frågan om anslutning till den europeiska luftfartspolitikern.

Med den inriktning om fri konkurrens inom inrikesflyget som regeringen beslutat går vi faktiskt före övriga länder i Europa. Som konkurrenskommittén har konstaterat är de utländska erfarenheterna av avreglering av inrikesflyg begränsade till utomeuropeiska länder. Det är mot denna bakgrund helt fel att framställa den svenska regeringen som återhållande och försiktig i denna fråga.

Anf. 20 GÖREL BOHLIN (m):

Herr talman! Först vill jag tacka kommunikationsministern för svaret, som andas en positiv inställning till ökad konkurrens och näringsfrihet.

Därför är jag förvånad över att man inte i propositionen kunde gå litet längre. Förslag om parallellkoncessioner har vi i moderata samlingspartiet lagt fram under många år. Avtalet med EG som nu har träffats visar på den positiva inställningen till avreglering. Min uppfattning är att om man hade gått litet längre nationellt, hade man förberett de nationella bolagen inför en konkurrens på ett bättre sätt. Börjar man nationellt med en avreglering, innebär det en press på bolagen att sänka kostnaderna och bli mer kostnadseffektiva.

Som kommunikationsministern väl vet, är de monopolskyddade bolagen inflationsledande. Orsaken till det är att de har låg kostnadseffektivitet och att de hittills har kunnat gömma den låga kostnadseffektiviteten bakom en hög prisnivå. Det ligger väl inte någon särskild omtanke om vissa bolag inom Sverige som nu har svårigheter i den väldigt försiktiga hållningen?

Anf. 21 Kommunikationsminister GEORG ANDERSSON (s):

Herr talman! Det faller på sin egen orimlighet att regeringen skulle reglera graden av konkurrens efter bolagens ekonomiska situation. Det är inte utgångspunkten.

Vi har redovisat i olika sammanhang, också i propositionen, de motiv som finns för att gå stegvis fram. Det gäller start- och landningstillstånden på Arlanda. Närmast kan jag ju bolla frågan tillbaka till Görel Bohlin: Hur menar Görel Bohlin att vi skall klara fördelningen av start- och landningstillstånden i en helt fri och öppen marknad på de högtrafikerade tiderna på det nav som Arlanda utgör i dag med begränsad kapacitet, så länge vi inte har den tredje banan?

Det andra motivet är regionalflyget. Jag är som uppvuxen och boende i övre Norrland angelägen om – jag känner mycket starkt för det – att man har ett så effektivt inomregionalt flyg som möjligt i de delar av landet som är i störst behov av flyget. Jag vill inte kasta ut det barnet med badvattnet i en allmän hets i avregleringens namn.

Herr talman! Av svaret framgår också att konkurrenskommittén har föreslagit att man skall kunna upphandla, ha ett förhandlingsförfarande, när det gäller regionaltrafiken. På den punkten är jag mycket nöjd med svaret. Det visar ju att man har påbörjat ett arbete för att få ner priserna på regionalflyget, något som naturligtvis betyder oerhört mycket för de inre delarna av Norrland. Men som det nu har utvecklats är det så att flygtrafiken genom parallellkoncessionerna enbart på inrikeslinjerna fungerar som oligopol. Genom att det är oligopol utestänger man andra från marknaden och kan hålla priserna uppe. Så fungerar en oligopolmarknad. Eftersom vi hyllar näringsfrihet i landet, tycker jag att det hade varit avsevärt mycket bättre om man för det första hade börjat med den etappvisa avregleringen tidigare, alltså med parallellkoncessionen såsom vi hade föreslagit, och för det andra nu inför det avtal som har träffats med EG hade gått ett steg längre när det gäller inrikesflyget och avreglerat helt och hållet. Det tror jag nämligen alla parter hade vunnit på.

Jag vill fråga kommunikationsministern, som nu aviserar ytterligare ett steg: När kommer nästa etapp, dvs. en avreglering av inrikesflyget?

Anf. 23 Kommunikationsminister GEORG ANDERSSON (s):

Herr talman! Man kan alltid beklaga att man inte varit tidigare ute. Jag tycker att den svenska regeringen borde få beröm för att vi är tidigare ute än andra europeiska länder på det här området. Varför har inte Tyskland och Frankrike avreglerat? Det borde vara enklare där än i Sverige, som är ett glesbebyggt stort land och har många svaga linjer.

Till upphandlingen: Tekniken är inte utvecklad. Vi måste arbeta vidare med den frågan. Avregleringen tar sin början den 1 januari 1992. Nu förs en allmän debatt om höga priser som om vi med konkurrenskommitténs förslag i dag skulle ha haft i en helt annan situation. Det är faktiskt inte fallet. Det är en helt missvisande bild man ger av en tänkt utveckling med konkurrenskommitténs förslag.

Anf. 24 GÖREL BOHLIN (m):

Herr talman! Det finns ju ganska många operatörer på luftfartens område, och de har olika uppfattning om detta. Det finns många som gärna skulle vilja konkurrera med Linjeflyg och SAS, som ju nu har denna oligopolmarknad. Dessa försäkrar själva att de skulle kunna flyga till lägre priser.

Det finns ytterligare en aspekt på detta, och det är att åtminstone ett par av de nya bolag som gärna skulle vilja komma in på de mera lukrativa marknaderna har alldeles nya flygplansflottor. Det innebär att de är betydligt mer miljöriktiga, gör mindre utsläpp och är bättre vare sig de flyger på Arlanda eller på någon annan flygplats. Även ur den synpunkten skulle jag önska att man kunde vara litet generösare.

Anf. 25 Kommunikationsminister GEORG ANDERSSON (s):

Herr talman! Vårt förslag träder som sagt i kraft, om riksdagen godkänner det, den 1 januari 1992. Döm inte ut effekterna av det förslaget innan det har trätt i kraft. Det är det ena.

Det andra är att det nu förs en diskussion som om det skulle bli väldigt billigt med de andra bolagen på de feta linjerna. Men då jämför man deras priser med de högsta priser som gäller vid de högtrafikerade tiderna, då det exempelvis kostar drygt 3 000 kr. att flyga till Umeå. Men man jämför inte med de lågprislinjer då det kostar drygt 1 200 kr. att flyga till Umeå. Man talar inte om ungdomsrabatten, som innebär en halvering av priset, eller om pensionärernas rabatter. Den som vill konkurrera med Linjeflyg måste alltså ställa upp på konkurrensen på alla tider och på alla villkor.

Anf. 26 GÖREL BOHLIN (m):

Herr talman! Förutsättningen är väl att man konkurrerar på alla områden. Jag kan gärna säga att jag tycker att det är väldigt bra att man nu genomför det moderata förslaget om parallellkoncessioner, fastän jag hade önskat att man hade gjort det betydligt tidigare.

Det är litet egendomligt ändå att kommunikationsministern nu talar emot det som står i både svaret och flera av propositionerna, nämligen den fria konkurrensens välsignelse och effekten av den fria konkurrensen. Den är ju så bra, eller hur? Det står så sida upp och sida ned. Varför inte leva upp till det?

Anf. 27 Kommunikationsminister GEORG ANDERSSON (s):

Herr talman! Vi gör det, men det skall vara konkurrens på någorlunda jämlika villkor. Jag ville hyfsa diskussionen litet grand med mitt senaste inlägg.

Anf. 28 GÖREL BOHLIN (m):

Herr talman! Jag ser fram emot nästa etapp.

Överläggningen var härmed avslutad.

6 § Svar på frågorna 1990/91:490 och 491 om den planerade motorvägen genom Sölvesborgs kommun

Anf. 29 Kommunikationsminister GEORG ANDERSSON (s):

Herr talman! Kaj Nilsson har ställt två frågor till mig angående ett planerat motorvägsbygge i Sölvesborgs kommun. Den ena frågan är om jag är beredd att verka för en miljökonsekvensbeskrivning i enlighet med naturresurslagens, NRLs, krav och den andra om jag avser att verka för att det görs en s.k. positionsanalys för det aktuella vägbygget.

Då frågorna berör samma vägobjekt väljer jag att besvara dem i ett sammanhang.

Som svar på den första frågan kan jag upplysa Kaj Nilsson om att en miljökonsekvensbeskrivning har upprättats och ingår i den av vägverket fastställda vägarbetsplanen. Miljökonsekvensbeskrivningen har utförts i enlighet med den regel som infördes i väglagen i samband med tillkomsten av naturresurslagen. Miljökonsekvensbeskrivningen för väg E 66 förbi Sölves-

borg är omfattande och behandlar utförligt de miljöproblem som är aktuella längs den fastställda väglinjen.

Den andra frågan handlar om en metodik för beslutsfattande, s.k. positionsanalys, som Kaj Nilsson vill tillämpa på det aktuella vägföretaget. En sådan analys av det aktuella vägföretaget har utförts som ett projektarbete av studerande vid Höskolan i Kristianstad. Denna positionsanalys har i korthet inneburit att en kartläggning gjorts av olika intressegrupper som kan påverkas av olika vägförslag och intressegruppernas målinriktning. Därefter har olika vägalternativ rangordnats med avseende på intressenternas målinriktning och de effekter som alternativen orsakar. I idén med positionsanalys ingår att olika effekter inte kan kvittas mot varandra, varför någon slutsats av de olika rangordningarna inte har dragits. Metoden skulle kunna sägas vara ett sätt att medvetandegöra beslutsfattare om olika intressens syn på effekter m.m. av olika vägalternativ.

De åtgärder Kaj Nilsson efterfrågar har således redan verkställts.

Anf. 30 KAJ NILSSON (mp):

Herr talman! Jag tackar statsrådet för svaret. Jag tycker att det är positivt att statsrådet tar till sig dessa båda saker, konsekvensbeskrivningen och positionsanalysen. Det står i svaret att kraven på båda dessa saker är tillgodosedda. Det får man kanske betvivla litet.

Jag vill först ta upp frågan om konsekvensbeskrivningen enligt naturresurslagen. Ärendet har blivit ett regeringsärende. Det tyder på att det inte är så som statsrådet avslutar sitt svar med, nämligen: "De åtgärder Kaj Nilsson efterfrågar har således redan verkställts." Då hade ärendet knappast överklagats och blivit en regeringsfråga.

Det finns nu ett alternativ som liknar det fastmarksalternativ som vägverket företräder. En stor opinion står bakom det förslaget, och därmed bevisas att man inte är nöjd med konsekvensbeskrivningen. På flera punkter har konsekvensanalysen inte uppfyllts. Ytterst är det väl fråga om huruvida det skall bli Harry Martinsons naturscener som skall råda i trakterna på gränsen till Blekinge eller om det skall bli scener efter de krafter som företräder motorvägar med medföljande buller, avgaser osv. Det sex är punkter som jag skulle ta upp där alltså konsekvensbeskrivningen inte är tillräcklig.

Positionsanalys är någonting nytt som kommit in i nationalekonomin och som jag tycker är mycket bra och kan tillämpas på just vägbyggen. Tyvärr har jag inte tid att utveckla det tillräckligt just nu men hoppas att få återkomma.

Anf. 31 Kommunikationsminister GEORG ANDERSSON (s):

Herr talman! Om livet vore så harmoniskt och enkelt som Kaj Nilsson framställer det, där man med utförliga utredningar kan uppnå frid mellan motstridiga intressen, då skulle det vara ganska enkelt att hantera frågor som infrastrukturutbyggnad osv. Tyvärr är det inte så. Hur många utredningar man än gör finns det alltid någon, då det är motstridiga intressen – det har jag lärt mig – som anser att man borde göra en till eller anser att de gjorda utredningarna inte är tillräckligt bra. Så är det väl också i det här fallet. Därför är ärendet nu överklagat till regeringen, och regeringen kommer att handlägga ärendet så skyndsamt som möjligt. Såvitt jag förstår är nu alla

Svar på frågor

papper på bordet, och det gäller nu att fatta ett beslut där man avväger de olika intressen som är företrädade i det här ärendet.

Anf. 32 KAJ NILSSON (mp):

Herr talman! Nej, livet är inte så idylliskt som man kanske kan tro. Men om man hela tiden tillämpar sådana mått som t.ex. "cost-benefit"-analysen har varit, att man mäter allting i pengar, som ju har varit och fortfarande i övervägande grad är vägverkets melodi, då är det inte så konstigt att vi inte kan komma fram till lösningar som ger uttryck för att människor värderar helt andra saker – i natur och miljö – som det inte kan sättas pris på. Positionsanalysen är ett sätt att försöka ta in dessa faktorer, fastän det går litet långsamt. Ändå kan jag tacksamt notera att det går framåt.

Om man nu inte kan komma fram till en slutstation där man är överens, är det väl tecken på att det är någonting som inte är så bra i själva sättet att hantera dessa frågor, oavsett hur vi ser på verkligheten. Det tror jag nog att statsrådet kan medge.

Överläggningen var härmed avslutad.

7 § Svar på fråga 1990/91:498 om postservicen i glesbygd

Anf. 33 Kommunikationsminister GEORG ANDERSSON (s):

Herr talman! Sigge Godin har frågat mig vad regeringen avser att göra för att upprätthålla postservicen i glesbygdskommunerna.

Postverkets kontorsnät består i dag av ca 2 000 postkontor. Antalet kontor har de senaste åren varit i stort sett oförändrat, samtidigt som antalet ärenden och transaktioner på postkontoren minskat markant. Under den senaste sjuårsperioden har således antalet inbetalningskort minskat med drygt 30 %. Även antalet banktransaktioner har minskat.

Orsaker till denna utveckling är främst de alltmer ökade gireringarna och kontantlösa betalningsformerna i vårt samhälle. Denna utveckling väntas fortsätta i minst oförminskad fart under 90-talet.

Om postverket skall kunna leva upp till det satta lönsamhetsmålet i framtiden måste därför en översyn göras av det mycket kostnadsintensiva postkontorsnätet. Samtidigt skall dock postverket enligt ägarens krav även svara för en rikstäckande postservice.

För att klara dessa båda verksamhetsmål har postverket sedan en tid drivit ett projekt som skall lämna ett förslag för utformning av 90-talets servicenät. I detta arbete har bl.a. ett antal alternativa servicemodeller tagits fram. Det är i detta sammanhang som bl.a. vissa postkontor i Kramfors kommun betecknats som nedläggningshotade.

I den rapport som det pågående projektet skall avge hösten 1991 kommer förslag till övergripande riktlinjer att lämnas. Dessa riktlinjer kommer sannolikt att innebära att postservicen runt om i landet kan komma att bedrivas i *förändrade* former, vilket dock inte behöver innebära *försämrade* former. Det finns ett antal alternativa serviceformer – vid sidan av lantbrevbä-

Anf. 34 SIGGE GODIN (fp):

Herr talman! Jag ber att få tacka kommunikationsministern för svaret. Jag har sagt att posten planerar och genomför väldigt genomgripande nedläggningar av postkontor i hela landet. I Kramfors blir det bara fyra kontor kvar i denna stora glesbygdskommun. Då får man flera mil till sitt postkontor. Rimmar detta verkligen med regeringens uttryck i den regionalpolitiska proposition som riksdagen antog förra året? Jag citerar: "Postverket har genom sitt vitt förgrenade kontorsnät och sitt breda serviceutbud en unik möjlighet att bidra till en god service även på de små och relativt avlägsna orterna."

Hur skall man klara denna service i glesbygden och på landsbygden? Ja, lantbrevbäring är ju en lösning, i varje fall för pensionärerna som är hemma. Men det är ingen lösning för alla de människor som förvärvsarbetar. Hur långt anser statsrådet att de skall ha till sitt postkontor?

Vidare talas det om att man kan låta lanthandlare ta över denna service. Men det går i varje fall inte i Kramfors. Då frågar man: Beror det på njugghet från postens sida? Betalar inte posten för tjänsterna? Hur anser statsrådet att servicen skall upprätthållas enligt riksdagsbeslutet? Vilka modeller tycker regeringen att man skall ha för att kunna ge denna service? Många människor är väldigt oroad inför utvecklingen.

Anf. 35 Kommunikationsminister GEORG ANDERSSON (s):

Herr talman! Sigge Godin uttrycker sig litet ledande och förledande. Han säger att "posten planerar och genomför". Jag hänvisar till ett projekt som pågår och där man söker nya verksamhetsformer. Det betyder inte att man genomför stora förändringar. Tvärtom betonar jag i mitt svar att antalet postkontor under de senaste åren i stort sett har varit oförändrat. Man har under årens lopp haft en utomordentligt stor uthållighet ute i det vitt förgrenade postkontorsnätet.

Posten genomgår en strukturförändring på grund av samhällsförändringen och den ökade konkurrensen från olika håll, vilket jag påpekar i mitt svar. Jag kan lägga till ytterligare fenomen. Nu pågår en diskussion om en konkurrens om brevbäringen här i Stockholm. Ett företag vill konkurrera på den mest lönsamma delen av postverkets nät. I detta perspektiv måste posten naturligtvis se om sitt hus. Vi vill från regeringens sida medverka till en analys av postens verksamhetsformer, vilket jag påpekar i tilläggspropositionen. Till detta hör att söka samverka med andra serviceorgan inom samhället. Den utveckling av banksamarbetet som posten har etablerat är en sådan metod för att bli ännu mer uthållig i sin service på ett vitt förgrenat nät.

Anf. 36 SIGGE GODIN (fp):

Herr talman! Det är inte så som statsrådet säger att jag uttrycker mig "liten ledande och förledande", utan det är snarare så att jag talar om verkligheten. Posten planerar jättestora indragningar av postkontor, samtidigt som man redan har lagt ned postkontor. Låt mig ta ett exempel. Noraström i Kramfors kommun lades ned den 1 april. Det sker alltså redan i dag nedläggningar.

Statsrådet talar om samverkan. Med vilka och på vilket sätt tycker regeringen att det skall ske för att genomföra det som riksdagen faktiskt har beslutat? Låt mig visa på Föreningsbanken i Noraström. Den ställde upp på att ta över postservicen, men bankinspektionen sade nej: såsom bank får man inte bedriva postverksamhet. Är regeringen beredd att ändra på detta så att man kan klara den värsta glesbygden genom samverkan även med banker?

Anf. 37 Kommunikationsminister GEORG ANDERSSON (s):

Herr talman! Posten är väldigt framgångrik när det gäller att hitta former för samverkan. Det avtal som man nu har ingått med banker om samverkan är ett sådant exempel. Jag vet att man har funnit former härför som också kan accepteras av bankinspektionen.

När Sigge Godin talar om nedläggningar av postkontor, vill jag upprepa att det har varit en mycket försiktig utveckling under de senaste åren. Men där en nedläggning har skett, har man i allmänhet ersatt postkontoret med en annan postservice, i många fall lantbrevbäring, som jag av egen erfarenhet vet är en mycket uppskattad serviceform. I praktiskt taget samtliga fall bedöms den vara bättre i extrema glesbygder än det tidigare postkontoret.

Anf. 38 SIGGE GODIN (fp):

Herr talman! Jag skulle gärna vilja ha något exempel på att banker får bedriva postservice. Statsrådet avser väl snarare den samverkan som nu sker på banksidan men inte när det gäller brev- och pakethantering. Jag har en känsla av att det är detta som bankinspektionen har sagt att bankerna inte får sköta. Är regeringen av en annan uppfattning, hoppas jag att vi snarast möjligt får ett förslag om hur man skall kunna klara denna service även i den rena glesbygden.

Statsrådet talar om att lantbrevbäringen är bra. Ja, den är alldeles utmärkt. Det är en jättefin service, som jag själv har haft erfarenheter av i många år. Men vad händer med de människor som förvärsarbetar och som får flera mil till postkontoret? Hur hinner de efter jobbet åka till posten? Det räcker inte med att lantbrevbäraren kommer någon gång på dagen eller på natten. Kan jag få några exempel?

Överläggningen var härmed avslutad.

8 § Svar på fråga 1990/91:500 om postutdelning nattetid

Anf. 39 Kommunikationsminister GEORG ANDERSSON (s):

Herr talman! Sigrid Bolkéus har frågat mig om försöket med postutdelning på tidig morgon inte är en fråga som skall avgöras av riksdag och regering. Frågan har föranletts av att postverket förbereder på försök att samdistribuera tidningar och brev på morgonen.

Postverket skall genom ett rikstäckande nät förmedla post, pengar, paket, tidningar och banktjänster m.m. så att alla kan nå alla. Lantbrevbäring är den serviceform genom vilken detta servicemål tillgodoses för den åttondedel av Sveriges befolkning som bor på landsbygden.

Genom bl.a. den tekniska utvecklingen med exempelvis telefax och automatiska betalningsöverföringar minskar transaktionsvolymerna kontinuerligt för postverkets landsbygdsservice. För att kostnaderna för denna service skall kunna hållas på en rimlig nivå pågår ständigt utvecklingsarbeten och försöksverksamheter med syfte att rationalisera arbetet. Kostnadseffektivitet är en nödvändighet för att kunna bibehålla lantbrevbärarservice. Ett exempel på detta är försöksverksamheten med att samdistribuera post och tidningar i en och samma körtur. Samdistributionen av post och tidningar i en morgontidig körtur är en försöksverksamhet som berör cirka tioalet lantbrevbärarlinjer av totalt ca 2 700. Försöksverksamheten beräknas pågå cirka ett år framöver.

I den utvärdering som därefter vidtar kommer alla av försöket berörda parter att få tillfälle att yttra sig. Erfarenheterna av försöksverksamheten blir avgörande för om en utvidgning av verksamheten bör göras. Först i detta andra skede anser jag det vara en fråga som skall avgöras av riksdag och regering. Jag anser att postverket måste ges möjlighet att pröva nya service-lösningar som anpassas efter kundernas efterfrågan.

Anf. 40 SIGRID BOLKÉUS (s):

Herr talman! Jag tackar kommunikationsministern för svaret och beskedet att frågan skall avgöras av riksdag och regering, om det blir aktuellt med en utvidgning av nattbrevbäringen. Om marknadskrafterna får styra utan att riksdag och regering kan påverka dem, kan vi glömma bort budskapet att hela Sverige skall leva. Vi norrlänningar och människorna i glesbygden är ju inte lönsamma för dem som vill tjäna pengar, åtminstone inte när det gäller service. Posten gjorde i fjol en vinst på drygt 2 miljarder men anser sig ändå ha problem. Jag vet att man har förlorat marknadsandelar när det gäller tidningsdistribution. Vi har ju sådana fenomen som City Mail, som tar över lönsamma bitar, t.ex. posten till och från de stora företagen, vilket kommunikationsministern nämnde. Village Mail lär det aldrig bli tal om, eftersom vi i glesbygden tillhör postservicens obekväma och olönsamma del.

Posten planerar nu försök med nattbrevbäring på ett antal lantbrevbärarlinjer i Trollhättan och Jönköping. Men lantbrevbärarna vägrar att ställa upp. Posten har emellertid inte skrinlagt dessa planer utan försöker få andra regioner att delta. Även om försöket enligt min mening måste falla på sin egen orimlighet, finns det hos många farhågor för att försöket bara är början på en stor förändring och att vi som är beroende av lantbrevbärarservice sedan postkontoren har lagts ned en dag kommer att ställas inför fullbordat faktum.

Enligt förslaget skall posten och morgontidningen på försökslinjerna komma nattetid mellan kl. 2.30 och kl. 6.00. Kunderna får en färsk tidning, men posten kommer ett dygn senare än i dag. I Bollnäs, där jag bor, kommer flygbilen kl. 4.00 med A-posten. Då är den osorterad.

Försöket skulle även innebära att den dagliga bank- och postservicen minskas till två eftermiddagar i veckan. I min by, som inte är något undantag, finns många enmans- och familjeföretag. Några har återvänt från Stockholm. Det finns ju data och fax. Men att posten i dessa tider, när allt skall gå

så fort, är ett dygn försenad kommer inte att locka företag att etablera sig i glesbygden. Paket kan de lösa ut eller skicka bara två gånger i veckan.

Jag hade också tänkt prata om vad lantbrevbärarna betyder för människors trygghet. Jag vill dock ställa en fråga till kommunikationsministern: Posten beräknas tjäna 383 milj.kr. vilket motsvarar 142 000 kr. på varje lantbrevbärlinje. Tror kommunikationsministern på denna kalkyl?

Anf. 41 Kommunikationsminister GEORG ANDERSSON (s):

Herr talman! Jag kan inte ge ett exakt svar på den senaste mycket konkreta frågan. Jag vet att det sticker litet grand i ögonen att posten gjorde en betydande vinst under fjolåret. Det berodde på en del från postens synpunkt lyckliga omständigheter men från samhällets synpunkt olyckliga omständigheter, nämligen högt ränteläge och bankstrejk. Detta gav posten väsentligt ökade tillfälliga intäkter. Posten måste, som jag sade i ett tidigare svar, se om sitt hus i den konkurrenssituation som posten befinner sig i.

Jag har upplevt att posten har en hög ambition när det gäller att tillgodose servicekravet. Men två av människornas servicebehov kolliderar med varandra: dels att få en tidig morgontidning, dels att få den vanliga brevbäringen på rätt tid. Nu söker posten genom den tidiga morgonturen på några lantbrevbärlinjer pröva en annan variant kompletterad med en servicetur på sen eftermiddag. För vissa konsumenter kan detta vara bättre än dagens lantbrevbäringstider mitt på dagen.

Jag tycker att man ändå med en viss frimodighet skall se på postens försök att hitta nya former. Sedan får man väl utvärdera det hela och inte ta för givet att nyordningen, oavsett hur försöket går, skall genomdrivas i stor skala.

Anf. 42 SIGRID BOLKÉUS (s):

Herr talman! Jag anser inte mig själv såsom en bakåtsträvar eller nytänkare. Men om försöket mynnar ut i någonting bra, kan jag tänka mig en fortsättning. Nattbrevbäringen kan bara innebära försämrad service och en utarmning av glesbygden. Postens huvuduppgift måste väl vara att dela ut post och inte tidningar.

Jag tror absolut inte på postens beräkningar beträffande vinsterna. Jag tror inte att man har tagit med t.ex. den ökade körtiden vintertid. Hos oss – och det gör de väl i hela Sverige – får lantbrevbärarna köra på de sämsta vägarna. Sedan har plogbilen eller sandbilen inte varit ute vid denna tid. Man har inte skottat. Nog får man räkna med en mycket drygare körtid.

Anf. 43 Kommunikationsminister GEORG ANDERSSON (s):

Herr talman! Jag inser de problem som Sigrid Bolkéus redovisar. Men det gäller en begränsad försökstid. Det är bara genom att pröva denna modell, liksom vissa andra modeller som posten är öppen för att pröva, som man verkligen kan bedöma alla de effekter som vi tror oss kunna förutse och befara. Jag tycker att vi bör se positivt – och det håller nog Sigrid Bolkéus med om – på detta begränsade försök och sedan vara kritiska i vår granskning av det. Man får inte släppa fram modellen i stor skala, om den inte visar sig ha de positiva effekter som man eftersträvar.

Anf. 44 SIGRID BOLKEUS (s):

Herr talman! Jag kan inte se positivt på detta förslag. Jag hoppas verkligen att försöket aldrig blir av.

Prot. 1990/91:90
9 april 1991

Svar på frågor

Överläggningen var härmed avslutad.

9 § Svar på fråga 1990/91:495 om skolverkets minoritets- och invandrarerhet

Anf. 45 Statsrådet GÖRAN PERSSON (s):

Herr talman! Margitta Edgren har frågat mig om vilka uppgifter minoritets- och invandrarerheten inom nya skolverket skall ansvara för.

Enligt riksdagens beslut med anledning av propositionen om ansvaret för skolan (prop. 1990/91:18, UbU4, rskr. 76) skall de uppgifter som fram till den 1 juli 1991 ligger på enheten för minoritets- och invandrarundervisning inom statens institut för läromedel (SIL) därefter fullgöras av skolverket. Resurserna härför överförs till skolverket.

Situationen beträffande organisationen av skolverket är denna. Regeringen beslutade den 14 februari 1991 att skolverket skall bestå av en central del och en fältorganisation uppdelad i åtta regioner. Inom den centrala delen skall det finnas tre avdelningar, en för utvärdering, en för skolutveckling och en för basinformation. Därutöver får finnas andra arbetsenheter enligt skolverksutredningens bestämmande.

Avsikten är att skolverkets fasta organisation skall vara relativt liten och att uppgifterna i ökad utsträckning skall fullgöras med hjälp av tidsbegränsade förordnanden. En sådan organisation skall lättare kunna tillföra verket ny kompetens med aktuella erfarenheter från utbildningsväsendet.

Skolverksutredningen har till uppgift att utforma organisationen efter de riktlinjer som riksdagen och regeringen angett. Något krav på att en särskild enhet för minoritets- och invandrarundervisning skall finnas inom skolverket finns inte. De uppgifter som denna enhet i dag fullgör kan därför komma att utföras inom olika delar av den nya organisationen och med anlitande också av projektanställd personal.

Jag utgår från att utredningen skapar rationella och effektiva lösningar i organisationsfrågorna, där erfarenheter och kompetens från nuvarande organisation kan tas till vara.

Anf. 46 MARGITTA EDGREN (fp):

Herr talman! Jag tackar för svaret. Det gör mig förskräckt. Det är att ta de arbetsuppgifter som minoritets- och invandrarerheten på SIL i dag har med en klackspark. De har en målgrupp med 120 000 barn i grund- och gymnasieskolan som har rätt till hemspråksundervisning, de har 80 000 barn som behöver stöd i svenska som andra språk och i målgruppen finns även 75 000 personer som läser inom vuxenutbildningen.

De förtecknar läromedel på de 80 olika språk som det i dag finns ungdomar i Sverige som är berättigade till hemspråksundervisning i, de importerar alltså läromedel i den mån det finns sådana som går att använda. Ofta går de

inte att använda. Det är t.ex. inte speciellt aktuellt eller intressant att försöka finna kurdiska läromedel i Turkiet eller Irak. Då får man själv utveckla läromedel på kurdiska. Man informerar, ger råd och producerar. Man har dessutom ett stort lexikonprojekt. Där har man nu gett ut elva lexikon, om jag inte minns fel, och sex är under arbete. Det gäller sådana språk som tigrenska och armeniska osv. Allt detta gör denna organisation med åtta tjänster. De har även haft några få projektanställda.

Detta kräver en oerhörd kulturkunskap i vid mening, ett kunnande i språk och ett kontaktnät utöver världen. Jag är oroad över att man så lättsinnigt river sönder detta som så mödosamt har byggts upp inom MINV-enheten. Det är lätt att riva ned, men oerhört svårt att bygga upp igen den dag man inser att man behöver det.

Min fråga till herr Persson är: Vilka uppgifter av alla dessa, dvs. förteckna, importera, informera, råda och producera är det som man inte skall göra? Det går nämligen inte att fortsätta med allt detta med tre personer. Något måste strykas. Det går inte att göra allt detta med projektanställd personal spridd över landet.

Anf. 47 Statsrådet GÖRAN PERSSON (s):

Herr talman! Jag vill bara understryka att det faktiskt är så att vi har en skolverksutredning som arbetar med de här frågorna. Det är inte jag som skall göra dessa avvägningar, även om det kanske vore frestande att förfara på det sättet. Det är naturligtvis viktiga frågor som det pekas på, men vi får hålla på den ordning som gäller, och utredningen arbetar. Den består i sin tur av på området mycket väl insatta personer. De kan naturligtvis värdera och bedöma de saker som Margitta Edgren pekar på. Jag har fullt förtroende för den grupp människor som arbetar med frågan och avser helt naturligt inte att ingripa i deras arbete.

Jag har dock under hand inhämtat att en områdesansvarig för utveckling av minoritets- och invandrarundervisningen kommer att finnas. Det kommer att finnas fyra projektledartjänster som kräver god kunskap inom minoritets- och invandrarundervisningen. Det kommer även att finnas en områdesansvarig för läromedelsutvecklingen på det här området.

Det är viktigt att dessa frågor inte isoleras från andra utvecklingsfrågor inom skolväsendet. Margitta Edgren pekade på att detta var en verksamhet av betydande omfattning. Det är klart att dessa barn, ungdomar och vuxna är ju också föremål för skolans aktiviteter i andra sammanhang. Det är den typen av integrering som verkets utredning nu försöker att åstadkomma. Jag tror att de skall få arbeta med detta utan att jag, från riksdagens talarstol, pekar på exakt hur de skall lösa frågan.

Anf. 48 MARGITTA EDGREN (fp):

Herr talman! Bara det faktum att vi här för denna diskussion tror jag kommer att bidra till att det blir lösningar som harmonierar med den vikt som jag hör att statsrådet nu lägger i dessa frågor.

Redan när ansvarspropositionen presenterades protesterade folkpartiet mot den beskrivning av den här enhetens arbetsuppgifter som gjordes där. Vi påpekade redan där att enheten är betydligt mer omfattande än vad som

framgår av propositionen. Jag fick då den uppfattningen att det var meningen att den här enheten skulle hållas samman och att det även i fortsättningen skulle finnas en sådan här sammanhållen enhet inom den enhet på det nya skolverket som heter skolutveckling. Har jag missuppfattat detta? Det var min första fråga.

När det gäller rationella och effektiva lösningar i organisationsfrågan ställer jag upp till 100 %. Jag ifrågasätter däremot om man från utredningens sida har försökt att ta till vara den erfarenhet och den kompetens som finns i nuvarande MINV för att skapa dessa rationella lösningar.

Anf. 49 Statsrådet GÖRAN PERSSON (s):

Herr talman! Det är bra om Margitta Edgren gör den bedömningen att vårt samtal här leder fram till att dessa frågor uppmärksammas. Det har jag ingenting emot. Det är viktiga frågor.

Det är samtidigt så att den organisation som regeringen har lagt fast för det nya skolverket inrymmer tre avdelningar. Utöver utvecklingsavdelningen finns det även en utvärderingsavdelning och en informationsavdelning. Båda dessa avdelningar är självfallet också viktiga för att den här gruppen barn och ungdomar där skall kunna återfinna sin koppling. Det är möjligt att det finns andra organisatoriska lösningar än att föra över gruppen samlad till det nya skolverket. Men det är som sagt var inte min sak att värdera det, utan jag nöjer mig med att konstatera att vi båda tycks vara överens om att det här är viktiga saker och att vårt samtal ytterligare har understrukt att det här är någonting som vi båda kommer att följa med stort intresse i fortsättningen.

Anf. 50 MARGITTA EDGREN (fp):

Herr talman! De sista orden kan jag till 100 % instämma i.

Överläggningen var härmed avslutad.

10 § Svar på fråga 1990/91:499 om momsbefrielsen på kulturområdet

Anf. 51 Statsrådet ERIK ÅSBRINK (s):

Herr talman! Lola Björkquist har frågat mig om jag avser att vidta några åtgärder så att den skattemässiga behandlingen av besök i statligt förvaltade kulturminnen, som i sig är museala, jämföras med besök på statliga museer. Frågan har ställts mot bakgrund av ett ställningstagande som gjorts av en skattemyndighet i ett enskilt ärende.

Vad gäller tillämpningen av lagen om mervärdesskatt och skattemyndighetens ställningstagande i enskilda fall ankommer det som bekant inte på regeringen att göra några bedömningar. Den som är missnöjd med ett sådant beslut får överklaga det för prövning hos vederbörande besvärsmyndighet.

Det undantag från skatteplikt som Lola Björkquists fråga avser gäller museiverksamhet i form av utställning för allmänheten och tillhandahållande av föremål för utställning. Att utvidga undantaget till att också omfatta visningar av byggnader och andra miljöer av kulturminneskaraktär skulle enligt

min mening föra för långt. En sådan ordning skulle medföra betydande gränsdragningsproblem gentemot annan skattepliktig visnings- och guideverksamhet.

Anf. 52 LOLA BJÖRKQUIST (fp):

Herr talman! Jag hade faktiskt hoppats att statsrådet inte skulle läsa upp den sista delen av svaret eftersom det här inte är fråga om vilka byggnader som helst. Jag lade märke till att statsrådet inte citerade vilka byggnader jag avsåg. Det var Vadstena slott, Klosterkyrkan och Bjälboättens palats som jag hade som exempel. Jag är mycket förvånad över att dessa byggnader inte är att betrakta på samma sätt som de övriga statliga och kommunala museer som vi har.

När vi behandlade frågan i kulturutskottet när beslutet om skattereformen togs hade ju regeringen redan i propositionen föreslagit att museiverksamhet skulle undantas från skatteplikt. Då är naturligtvis frågan vad man anser vara museiverksamhet. Jag är övertygad om att ingen enda av oss i kulturutskottet kunde drömma om att inte Vadstena slott skulle betraktas som museum. Där finns ju flera salar uppmöblerade, och man har utställningsverksamhet varje sommar – ett par stycken, precis som man har på Kalmar och Gripsholms slott. Jag trodde faktiskt att det var en tidningsanka när jag läste detta om att Vadstena slott inte betraktades som museum. Jag måste återigen ställa frågan till statsrådet om inte statsrådet håller med mig om att detta inte är vilka enkla kulturbyggnader som helst. Vadstena slott är från 1500-talet och byggnadsminnesförklarades 1935. Är inte statsrådet beredd att vidta åtgärder så att länsskattemyndigheten klarare förstår riksdagens intentioner i det här fallet?

Anf. 53 Statsrådet ERIK ÅSBRINK (s):

Herr talman! Den reform som har beslutats och genomförts på skatteområdet är ju en reform som två partier står bakom, nämligen folkpartiet och socialdemokraterna, dvs. Lola Björkquists parti och mitt parti. Hur sedan de lagregler som gäller tolkas är – och jag hänvisar på nytt till det svar jag redan har lämnat – inte regeringens sak att bedöma. Det ankommer på de olika myndigheterna.

I det här fallet är det länsskattemyndigheten i ett län, Östergötlands län, som har fattat ett beslut. Jag tänker inte betygsätta det beslutet. Jag konstaterar bara att de har efter bästa förmåga tolkat gällande skattelagar. Är man missnöjd med det beslutet skall man vända sig till nästa instans. I det här fallet är det länsrätten. Det återstår i så fall att se om de har en annan tolkning av lagen.

Jag är övertygad om att Vadstena slott och de övriga byggnader som nämns har stort musealt värde, och det är inte något unikt för Vadstenaområdet. Liknande minnesbyggnader har vi runt om i landet. Problemet när man gör undantag från den generella mervärdeskatteplikten – det har vi gjort och varit överens om att göra i vissa fall – blir att det uppkommer gränsdragningsproblem. Detta kan nog ses som ett gränsdragningsfall. Man kan alltid yrka på att gränsen skall flyttas en smula för att skattefriheten skall omfatta ytterligare några områden. Då löser man i bästa fall det enskilda

problemet, men det uppkommer med stor sannolikhet nya problem. Gränsdragningsproblem får vi alltid så fort vi gör avsteg från den generella skatteplikten.

Prot. 1990/91:90
9 april 1991

Svar på frågor

Anf. 54 LOLA BJÖRKQUIST (fp):

Herr talman! När vi behandlade detta i kulturutskottet var det ingen diskussion om t.ex. Vadstena slott. Det var självklart att det och de övriga byggnaderna jag har tagit upp skulle ingå som museiverksamhet. Riksdagen ökade däremot på med ytterligare verksamheter som man ville ha skattebefrielse för, t.ex. konserter och cirkusföreställningar. Jag menar inte att man skall göra något undantag här, utan det är fråga om tolkningen av riksdagens intentioner. Har man tolkat detta utan, vågar jag nästan säga, att använda sunt förnuft, måste man göra om tolkningen. Det var detta jag hade hoppats att statsrådet skulle hjälpa till med genom att ge riksskatteverket i uppgift att göra nya anvisningar så att man kan tolka det på samma sätt i Östergötland som man gör när det gäller Kalmar slott och Gripsholms slott.

Anf. 55 Statsrådet ERIK ÅSBRINK (s):

Herr talman! Vi har de lagar som vi har bestämt oss för. I detta fall är det efter en överenskommelse mellan folkpartiet och socialdemokraterna. När det gäller tolkningen av lagarna ankommer det inte på regering och riksdag att göra den, utan på de myndigheter som är avsedda för det ändamålet. Jag kommer inte heller denna gång att sätta något betyg på den tolkning som gjorts av länskattemyndigheten i Östergötland. Anser man att det är fel på de lagar som vi har stiftat kan man yrka på att de lagarna ändras. Tills vidare gäller dessa lagar, och då får vi acceptera att myndigheterna efter bästa förmåga tolkar dem. Vi har en besvärsmöjlighet i det här landet som kan utnyttjas om man inte är nöjd med den tolkning som har gjorts.

Anf. 56 LOLA BJÖRKQUIST (fp):

Herr talman! Det är synd att man skall behöva gå den vägen. Regeringen har alla möjligheter att ta initiativ i olika frågor. Vi får mängder med förslag och propositioner från regeringen. I det här fallet är det fråga om en misstolkning eftersom det över huvud taget aldrig har diskuterats att dessa byggnader inte skulle betraktas som museiverksamhet. Jag vädjar därför till statsrådet att ta ett initiativ i den här frågan för att riksdagens intentioner inte skall bli förspillda i det här fallet.

Anf. 57 Statsrådet ERIK ÅSBRINK (s):

Herr talman! Jag har förståelse för att Lola Björkquist känner ett stort engagemang för kulturminnesmärken i Vadstenatrakten, och de är säkert av stort värde. Men jag vill även understryka att när vi fattar beslut om skatte- lagstiftningen kan de inte utformas utifrån det individuella fallet. Lagarna har en generell karaktär, och ändras lagarna får det med all säkerhet konsekvenser på en mängd andra områden, inte bara i det här enskilda fallet i Vadstena. När man överväger sådant måste man mycket noga analysera vilka effekterna blir. Vi har liknande situationer på en rad andra platser i landet.

Som jag också påpekade i mitt inledande svar skulle vi, om vi ändrade

på lagen i det här avseendet, snabbt få en rad nya gränsdragningsproblem gentemot annan i dag skattepliktig visnings- och guideverksamhet. Det går inte att diskutera detta som om det gällde ett enskilt fall, utan det handlar faktiskt om generella förändringar av skattelagstiftningen.

Anf. 58 LOLA BJÖRKQUIST (fp):

Herr talman! Jag diskuterar inte det här som ett enskilt fall. Jag anser att om det är flera som har gjort den här tokiga tolkningen av vad riksdagen avsåg måste man verkligen ta ett initiativ. Om det är den enskilda länsskattemyndigheten som har misstolkat intentionerna kan man ju överklaga från Vadstena kommun, men jag misstänker att man kanske har tolkat det här litet olika på olika håll. Då skulle det vara bra om regeringen såg till att det blev nya och bättre anvisningar.

Överläggningen var härmed avslutad.

11 § Hänvisning av ärenden till utskott

Föredrogs och hänvisades

Propositionerna

1990/91:154 till näringsutskottet

1990/91:160 till arbetsmarknadsutskottet

1990/91:166, 167 och 168 till skatteutskottet

1990/91:170 till konstitutionsutskottet

1990/91:171 till lagutskottet

Skrivelserna

1990/91:143 till lagutskottet

1990/91:148 till konstitutionsutskottet

12 § Förnyad bordläggning

Fördrogs men bordlades åter

Konstitutionsutskottets betänkanden 1990/91:KU22 och KU41

Finansutskottets betänkande 1990/91:FiU16

Skatteutskottets betänkanden 1990/91:SkU17, SkU18, SkU20, SkU21 och SkU23

Justitieutskottets betänkande 1990/91:JuU19

Trafikutskottets betänkanden 1990/91:TU21–TU23

Näringsutskottets betänkanden 1990/91:NU25 och NU28–NU30

Anmäldes och bordlades

Proposition

1990/91:169 Ett nytt prövningsförfarande vid ansökan om vapenfri tjänst

Motionerna

med anledning av prop. 1990/91:123 Fornminnesbrott m.m.

1990/91:Kr21 av Jerry Martinger (m)

1990/91:Kr22 av Göran Ericsson (m)

1990/91:Kr23 av Margareta Fogelberg m.fl. (fp)

med anledning av prop. 1990/91:124 Privat arbetsförmedling och uthyrning
av arbetskraft, m.m.

1990/91:A33 av Birgitta Johansson m.fl. (s)

1990/91:A34 av Lars Werner m.fl. (v)

1990/91:A35 av Sonja Rembo m.fl. (m, fp, c)

1990/91:A36 av Lennart Nilsson (s)

1990/91:A37 av Margitta Edgren och Kjell-Arne Welin (fp)

1990/91:A38 av Kjell Johansson m.fl. (fp, m, c)

1990/91:A39 av Anita Modin och Björn Ericson (s)

med anledning av prop. 1990/91:127 Sveriges tillträde till FNs narkotika-
brottskonvention, m.m.

1990/91:Ju36 av Berith Eriksson m.fl. (v)

med anledning av prop. 1990/91:133 Fortsatt giltighet av lagen (1982:315)
om styrelserepresentation för samhället i vissa stiftelser, m.m.

1990/91:N94 av Per Westerberg m.fl. (m)

1990/91:N95 av Hadar Cars m.fl. (fp)

med anledning av prop. 1990/91:134 Återbetalning av tillfälligt sparande
m.m.

1990/91:Fi34 av Hugo Hegeland (m)

1990/91:Fi35 av Anne Wibble m.fl. (fp)

med anledning av prop. 1990/91:135 Ändrat huvudmannskap för sjukrese-
administrationen m.m.

1990/91:Sf43 av Sten Svensson m.fl. (m)

1990/91:Sf44 av Sigge Godin m.fl. (fp)

med anledning av prop. 1990/91:139 Avgifter för kontrollen av teknisk sprit
och alkoholhaltiga preparat

1990/91:So58 av Gudrun Schyman m.fl. (v)

med anledning av skr. 1990/91:151 Meddelande om kommande förslag till
lagstiftning om särskild löneskatt på pensionskostnader

1990/91:Sk57 av Bo Lundgren m.fl. (m)

med anledning av försl. 1990/91:18 Riksdagens förvaltningsstyrelses förslag
om ytterligare medel till anslaget A 8 Riksdagens byggnader på statsbud-
geten för budgetåret 1991/92
1990/91:K45 av Ivar Franzén och Börje Hörnlund (c)

Lagutskottets betänkanden

1990/91:LU18 Anslag till kronofogdemyndigheterna, m.m.

1990/91:LU19 Ändring i växtförädlarrättslagen

1990/91:LU20 Ändring i lagen om internationell järnvägstrafik

1990/91:LU21 Äktenskaps- och arvrättsliga frågor

1990/91:LU22 Konsumentpolitiska frågor m.m.

1990/91:LU23 Vissa fastighetsrättsliga frågor

1990/91:LU24 Atomansvarighetslagen m.m.

Försvarsutskottets betänkande

1990/91:FöU7 Vissa försvarsfrågor

Bostadsutskottets betänkande

1990/91:BoU12 Vissa anslag till bostadsförsörjningen

14 § Kammaren åtskildes kl. 16.04.

Förhandlingarna leddes av talmannen.

Vid protokollet

TOM T:SON THYBLAD

/Gunborg Apelgren

Tisdagen den 9 april

1 § Anmälan om kompletteringsval till trafikutskottet och jordbruksutskottet	1
2 § Ledighet	1
3 § Remissdebatt	1
Talmannen	
Ingrid Sundberg (m)	
Kaj Nilsson (mp)	
Olle Svensson (s)	
Anders Björck (m)	
Åke Gustavsson (s)	
4 § Svar på fråga 1990/91:503 om Lekeberg	8
Civilminister Bengt K Å Johansson (s)	
Lars Ernestam (fp)	
5 § Svar på fråga 1990/91:483 om avreglering av den inrikes luftfarten	11
Kommunikationsminister Georg Andersson (s)	
Görel Bohlin (m)	
6 § Svar på frågorna 1990/91:490 och 491 om den planerade motorvägen genom Sölvesborgs kommun	14
Kommunikationsminister Georg Andersson (s)	
Kaj Nilsson (mp)	
7 § Svar på fråga 1990/91:498 om postservicen i glesbygd	16
Kommunikationsminister Georg Andersson (s)	
Sigge Godin (fp)	
8 § Svar på fråga 1990/91:500 om postutdelning nattetid	18
Kommunikationsminister Georg Andersson (s)	
Sigrid Bolkéus (s)	
9 § Svar på fråga 1990/91:495 om skolverkets minoritets- och invandrarerhet	21
Statsrådet Göran Persson (s)	
Margitta Edgren (fp)	
10 § Svar på fråga 1990/91:499 om momsbefrielsen på kulturområdet	23
Statsrådet Erik Åsbrink (s)	
Lola Björkquist (fp)	
11 § Hänvisning av ärenden till utskott	26
12 § Förnyad bordläggning	26
13 § Bordläggning	27

